

A

MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

HÍRLEVELE

2019.

január – február

Letölthető:

<http://foldtan.hu>

**Kérjük, ajánlja fel személyi jövedelemadója 1%-át Társulatunknak
adószámunk:**

19815833-2-41

8A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT
2019. JANUÁR – FEBRUÁR HAVI HÍRLEVELE

ELNÖKI ÉVKÖSZÖNTŐ	
2019. ÉVI FŐBB PROGRAMJAINK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA	3
PROGRAMOK IDŐRENDJÉN	
Január 19–20. Téli Ásványtudományi Iskola. „Átalakulások” – Veszprém	4
Január 21. Tudománytörténeti Szakosztály – előadórészt – Budapest	4
Január 25. Progeo Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály – vitaülés – Budapest	5
Január 28. Agyagásványtani Szakosztály, Ásványtan-Geokémiai Szakosztály – „Konferencialevelek 2018” – Budapest	5
Január 30. Magyar Őslénytani és Rétegtani Szakosztály – Paleo Percek, Bor és tea, a Magyar Természetudományi Múzeumban – kötetlen előadórészt – Budapest	7
Február 12. Nyersanyagföldtani Szakosztály, ELUSCSEG – előadórészt – Budapest	7
Február 14. A Magyarhoni Földtani Társulat Választmányának ülése – Budapest	7
Február 18. Tudománytörténeti Szakosztály – előadórészt – Budapest	7
Február 21. Alföldi Területi Szervezet – Fókuszban a metánhidrát – Szeged	8
Február 23. Kalapács és Sör, ezúttal nem csak fiataloknak! – Szeged	8
Február 25. Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály – Vezetőségi ülés – Budapest	9
BEHARANGOZÓ	
Március 20. A Magyarhoni Földtani Társulat 169. Rendes Közgyűlése	9
Március 29–30. Ifjú Szakemberek Ankétja – Ráckeve	10
Május 16–18. Geomatematikai És Számítástechnikai Szakosztály – GeoMATES ‘19 International Congress on Geomathematics in Earth- & Environmental Sciences, Pécs	10
Május 30. – június 1. Őslénytani- Rétegtani Szakosztály – 22. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés – Döbrönte	12
Október 3–5. MFT, MGE – Geológiai és Geofizikai Vándorgyűlés, az évfordulók fényében	12
EGYÉB PROGRAMOK	13
H2020 projektjeink hírei	15

ELNÖKI ÉVKÖSZÖNTŐ

Kedves Tagtársak!

Társulatunk fennállásának 170. évében, 2018. során is aktív volt tagságunk, megújította vezetőségét és számos sikeres szakmai és ismeretterjesztő rendezvényt szervezett.

Az előttünk álló 2019. év több vonatkozásban is kiemelt jelentőségű a hazai földtudományok történetében. A Magyar Királyi Földtani Intézet megalapításának 150. és Eötvös Loránd halálának 100. évfordulóját Társulatunk a Magyar Geofizikusok Egyesületével közösen rendezendő vándorgyűlésen fogja megünnepelni. Hagyományos rendezvényeinken, a tudományos vándorgyűléseken, az összegyvetemi terepgyakorlaton és ismeretterjesztő programjainkon (Földtudományos forgatag, Geotóp napok) túlmenően új program-sorozatokat is indítunk. Ilyen az egyetemi hallgatók érdeklődésére számot tartó „Kalapács és sör” földtani kirándulás-sorozat, valamint szakmai továbbképző tanfolyamaink.

Társulatunk sikeres tevékenysége alapvetően tagságunk aktivitásán múlik, amelyre a jövőben egyre nagyobb szükség lesz. Ezért azt kérem, hogy minél többen vegyenek részt a Társulat munkájában, akár szervezőként, akár résztvevőként.

A Társulat minden tagjának jó egészséget és sikerekben gazdag Új esztendőt kívánok!

Jó szerencsét!

Budai Tamás

MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT 2019. ÉVI FŐBB PROGRAMJAI	
PROGAMSOROZATOK	
Év ásványa, Év ősmaradványa, Év ásványkincse (http://evasvanya.hu)	
„Kalapács és sör” (több alkalom)	
Földtani és kultúrtörténeti értékeink nyomában, Szeptember 13–14, vagy 20–21., Balaton-felvidék	
RENDEZVÉNYEK	
Téli Ásványtudományi Iskola	Január 18–19., Veszprém
169. Rendes Közgyűlés	Március 20., Budapest
Ifjú Szakemberek Ankétja	Március 29–30., Ráckeve
Föld napja	Április 28.
GeoMATES '19 International Congress on Geomathematics in Earth- & Environmental Sciences	Május 16–18, Pécs
Őslénytani Vándorgyűlés	Május 30-június 1, Döbrönte
ECROFI (http://ecrofi2019.elte.hu/)	Június 23–29., Budapest
Kárpát-medencei Összegyvetemi Terepgyakorlat	Augusztus, Budapest és környéke
10. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés	Szeptember 5-7, Mátraháza
Szerbia, Montenegró hidrogeológiai terepbejárás	Szeptember 8–15.
Ásványvagyron ankét – Geotermia	Szeptember, Miskolc
FÖLDTANI ÉS GEOFIZIKAI VÁNDORGYŰLÉS	Október 3–5., Balatonfüred
Geotóp napok, több helyszínen (http://geotopnap.hu)	Október 5, 6, 12, 13.
Kókay terepi napok	Október
Meddő? Hulladék? NEM! Haszonanyag! – konferencia	Október
Földtudományos forgatag – interaktív geokiállítás	November 9–10., Budapest
NosztalGEO	November, Algyő
Az ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek éves találkozója	November

FÁJDALOMMAL TUDATJUK, HOGY ÖRÖKRE ELTÁVOZOTT

Prof. Dr. Juhász József
1927–2018

Prof. Dr. Horváth Ferenc
1944–2018
tagtársunk

EMLÉKÜK SZÍVÜNKBEN ÉS MUNKÁIKBAN TOVÁBB ÉL!

PROGRAMOK IDŐRENDJÉN

Január 18–19. (péntek–szombat)

Veszprém, MTA Veszprémi Területi Bizottsága székháza, 8200 Veszprém, Vár utca 37.

VEAB székház, Veszprém (H-8200 Veszprém, Vár u. 37.)

MTA GEOKÉMIAI, ÁSVÁNYTANI ÉS KÖZETTANI TUDOMÁNYOS
BIZOTTSÁGÁNAK NANOÁSVÁNYTANI ALBIZOTTSÁGA, MTA VESZPRÉMI
TERÜLETI BIZOTTSÁGA, ÁSVÁNYTAN-GEOKÉMIAI SZAKOSZTÁLY, PANNON
EGYETEM

14. Téli Ásványtudományi Iskola – Átalakulások

A Téli Ásványtudományi Iskola a tágabb értelemben vett ásványtani szakterület kutatóinak találkozója, melyen hosszabb, „review” jellegű meghívott előadások, és a résztvevők legújabb kutatási eredményeit bemutató rövidebb beszámolók hangzanak el.

2019-ben ismét Veszprémben találkozunk, az MTA Veszprémi Területi Bizottságának székházában.

A kiemelt téma az „átalakulások”. A cím szándékosan általános, kíváncsian várjuk, kinek mi jut eszébe az átalakulásról a saját szakterületén! (Mint minden évben, a megadott „fő téma” nem kizárólagos, a jelentkezők száma és a rendelkezésre álló idő függvényében más témájú előadások is bemutatathatók.)

A rendezvény látogatása ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2019. január 15. Regisztráció és a folyamatosan frissülő program elérhető a rendezvény honlapján: <http://mposfai.hu/TAI/tai.htm>

Január 21. (hétfő) 14.00 óra

MFT titkárság, 1015 Budapest, Csalogány u. 12. I. em. 1.

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

Csath Béla: Szobrok Zsigmond Vilmosról

Zelenka Tibor: Magyarországi duzzadó üvegek

Január 25. (péntek) 13.00 óra

MBFSZ Rónai-terem, 1143 Budapest, Stefánia út 14., I. em.
PROGEO FÖLDTUDOMÁNYI TERMÉSZETVÉDELMI SZAKOSZTÁLY

Az Országos Geotóp Adatbázis létrehozása (előzmények, alapelvek, szerkezet)

Vitaülés

Január 28. (hétfő) 13.00 óra

ELTE TTK Déli tömb, 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c, földszint, Ásvány- és
Kőzettár (0-603)
AGYAGÁSVÁNYTANI SZAKOSZTÁLY, ÁSVÁNYTAN-GEOKÉMIAI
SZAKOSZTÁLY

„Konferencialevelek 2018”

12.45–13.00: Poszterek kihelyezése az Ásványtárban

Beszámolók 2018 legfontosabb konferenciáiról

- 13.00–13.10: Guzmics Tibor: **PACROFI** - Pan-American Current Research on Fluid Inclusions, 2018. június 12-16., Houston, USA (10 perc)
- 13.10–13.25: Pósfai Mihály: **28th Goldschmidt Conference**, 2018. augusztus 12-17., Boston, USA (15 perc)
- 13.25–13.35: Kis Annamária: **22nd IMA General Meeting**, 2018. augusztus 13–17., Melbourne, Ausztrália (10 perc)
- 13.35–13.45: Szemerédi Máté: **XXIst International Congress of the Carpathian Balkan Geological Association**, 2018. szeptember 10–13., Salzburg, Ausztria (10 perc)
- 13.45–13.55: Berkesi Márta: **9. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés**, 2018. szeptember 6-8., Szentkút (10 perc)
- 13.55–14.10: Zajzon Norbert: Automatizálás a bányászatban, tenger alatti bányászat, robotika... kisebb szakkonferenciák 2018-ban az **UNEXMIN projekt** kapcsán (15 perc)
- 14.10–14.15: Spránitz Tamás: **EGU Galileo Conference „Exploring new frontiers in fluids processes in subduction zones”**, 2018. június 24-29., Leibnitz, Ausztria (5 perc)

14.15–15.05: Konferencia behangozó 2019

Magyarországon tartott nemzetközi és hazai konferenciák:

- 14.15–14.25: Berkesi Márta: **ECROFI** - European Current Research on Fluid Inclusions, Budapest, 2019. június 23-27. (<http://ecrofi2019.elte.hu>)
- 14.25–14.35: T. Biró Katalin: 2 archeometriai konferencia beharangozója - **International Obsidian Conference**, 2019 május 27-29., Budapest-Sárospatak (<http://ioc-2019.ace.hu/>); **International Symposium on Knappable Materials**, 2019. november 18-22., Budapest (<http://iskm-2019.ace.hu/>)
- 14.35–14.40: Bajnóczi Bernadett: **5th International Conference on Archaeometallurgy in Europe**, 2019. június 19-21., Miskolc (aie2019.argum.hu)
- 14.40–14.45: Kristóf János: **2nd Journal of Thermal Analysis and Calorimetry Conference**

(**2nd JTACC+V4 2019**; <https://jtac-jtacc.akcongress.com>), 2019. június 18-21., Budapest

14.45–14.50: Haranginé Lukács Réka: **X. (jubileumi) Kőzettani és geokémiai vándorgyűlés**, 2019. szeptember 5-7. Mátraháza

Külföldön tartott nemzetközi konferenciák:

14.50–14.55: Pósfai Mihály: **29th Goldschmidt Conference**, 2019. augusztus 18-23., Barcelona, Spanyolország (<https://goldschmidt.info/2019/>)

14.55–15.00: Kristóf János: **5th Central and Eastern European Conference on Thermal Analysis and Calorimetry (CEEC-TAC5) and 14th Mediterranean Conference on Calorimetry and Thermal Analysis (Medicta2019)**; <http://www.ceec-tac.org>, 2019. augusztus 27-30., Róma, Olaszország

15th Biennial Meeting of the Society for Geology Applied to Mineral Deposits, 2019. augusztus 27-30., Glasgow, Egyesült Királyság (SGA; <https://www.sga2019glasgow.com>)

15th European Meeting on Ancient Ceramics, 2019. szeptember 16-18., Barcelona, Spanyolország (EMAC; <http://www.ub.edu/emac2019>)

SEG2019: South American Metallogeny: Sierra to Craton, 2019 október 7-10., Santiago, Chile (SEG; <http://www.seg2019.org>)

(ahol nincs jelezve külön, Harman-Tóth Erzsébet összeállításában).

15.10–15.15: Pósfai Mihály: **EAG ösztöndíjak**

15.15–15.20: Weiszburg Tamás: **2019 évnyitó köszöntés és koccintás**

15.20–16.00: **Poszterbemutató és diszkusszió**

Poszter bemutatók:

Cseresznyés, D., Czuppon, Gy., Király, Cs., Szabó Zs., Szabó, Cs., Demény, A., Dietzel, M., Purgstaller, B., Mavromatis, V., Falus, Gy.: Stable isotope compositions of dawsonite and other carbonates from the West-Hungarian natural CO₂ occurrence: implication for their origin. (*16th Stable Isotope Network Austria, Graz, Ausztria, 2018. november 22-23.*)

Spránitz T., Józsa S., Szabó Cs.: Fluid-rock interaction in the ultramafic-mafic association of Cabo Ortegal Complex (NW-Spain) (*EGU Galileo (Leibnitz, Austria), 2018. június 24-29.*)

Tserendorj, D., Völgyesi, P., Zacháry, D., Bognár, I.Á., Kocsonya, A., Falus, Gy., Szabó, Cs.: Radiocesium in urban geochemical samples: Salgótarján, Hungary (*9. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés, 2018. szeptember 6-8., Szentkút*)

Poszterek bemutatására ezen túlmenően is van lehetőség, bemutatási szándékukat jelezzék 2019. január 20-ig Harman-Tóth Erzsébet szakosztálytitkárnak (celadonite@gmail.com, 06-20-9120163.

Január 30. (szerda) 15.00 óra

Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tár Könyvtára
MAGYAR ŐSLÉNYTANI ÉS RÉTEGTANI SZAKOSZTÁLY

„PP Bt. az MTM-ben –

Paleo Percek, Bor és tea, a Magyar Természettudományi Múzeumban” kötetlen előadóülés

Kedves őslénytani iránt érdeklődő Kollégák!

Az Őslénytani Szakosztály szervezésében meghirdetjük az első

„PP Bt. az MTM-ben” (Paleo Percek, Bor és tea, a Magyar Természettudományi Múzeumban) rendezvényt. Várjuk mindazoknak a jelentkezését, akik az elmúlt időszakban, mondjuk az elmúlt egy évben:

- megfordultak hazai vagy nemzetközi konferenciákon,
- azokhoz kapcsolódó szakmai kiránduláson,
- magánúton jártak valamelyik nevezetes múzeumban, gyűjteményben vagy lelőhelyen,
- őslénytani témájú geoparkban

és az ott szerzett élményeiket, tapasztalataikat szívesen megosztanák a többiekkel. NEM tudományos előadásokat várunk, hanem rövid (10-15 perces) beszámolókat a konferenciákon tapasztalt trendekről, a legújabb élményekről, amelyeket lehetőség szerint néhány képpel (ppt) illusztrálnak az előadók. Célunk az is, hogy az évente egyszer megrendezendő Őslénytani Vándorgyűlés mellett egy további alkalmat teremtsünk a közös, kötetlen együttlétre. Várjuk **hallgatók** jelentkezését is. A mini-előadások időtartamát és sorrendjét a jelentkezőkkel előzetesen egyeztetjük. Az előadók keressék Főzy Istvánt e-mailben (fozy.istvan@nhmus.hu) vagy telefonon (20 824 94 08).

Február 12. (kedd) 16.00 óra

ELTE TTK Déli tömb, 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c

MFT NYERSANYAGFÖLDTANI SZAKOSZTÁLY, EÖTVÖS LORÁND UNIVERSITY
SC of SEG

Előadóülés

Holoda Attila (Aurora Energy Kft.). A hazai bányászati erőforrások és lehetőségeinek aktuális kérdései

---

Február 14. (csütörtök) 13.30 óra

MBFSZ Díszterem, 1143 Budapest, Stefánia út 14., II. em.

A Magyarhoni Földtani Társulat Választmányának ülése

Február 18. (hétfő) 14.00 óra

MFT titkárság, 1015 Budapest, Csalogány u. 12. I. em. 1.
TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

Kecskeméti Tibor: Emlékezés dr. Kaszap Andrásra

Vitális György: Dr. Kaszap András és a Földtani Közlöny

Csongrádi Jenő: Érc kutatás a Gobi-Altájban

Február 21. (csütörtök) 14.00 óra

SZTE Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszék, Szeged, Egyetem u. 2.
ALFÖLDI TERÜLETI SZERVEZET

Fókuszban a metánhidrát

A rendezvényre előadásokat korlátozott számban fogadunk. Az előadások bejelentésének határideje 2019 február 1.

Február 23 (szombat)

Szeged

Kalapács és Sör Szegeden, ezúttal nem csak fiataloknak!

Virtuális túrák az üledékes kőzetek belsejében [on-line jelentkezés](#)

Szeretettel várunk mindenkit az üledékes kőzetek belsejébe vezető virtuális túráinkra, és egy kis kiruccanásra a geometriai morfometria világába! A virtuális sörözést azonban kihagyjuk, inkább a valóságosat hozzuk testközelbe.

A virtuális túrák kiindulópontja: SZTE Földtani és Őslénytani Tanszék (6722 Szeged, Egyetem u. 2.) Minden túra kb. 1 óra időtartamú

A program Szegeden Szegeden 11.00 órakor kezdődik, helyszín: SZTE Földtani és Őslénytani Tanszék, Szeged, Egyetem utca 2.

1. túra Az Algyó story

Az algyói olajmező hazánk legnagyobb CH-bázisa. Az itteni CH telepek egy ÉNy-DK csapású metamorf mag feletti kompaktációs antiklinálisban alakultak ki. A területet mintegy 1100 fúrás harántolta. Ez a szinte példa nélküli információs sűrűség jelenti a pannon sorozat részletes nagyfelbontású (100x100x0.5 m cellák) szedimentológiai modellezésének input oldalát. A mélyfúrású geofizikai és magfúrású adatok lehetővé tették mind a self-lejtőn és annak előterében kialakult lejtő és hordalékkúp, mind a selfen progradáló delta üledékes testének részletes elemzését.

Az 3D modellek segítségével beléphetünk a CH tárolókba. Láthatjuk, hogy az azonosított felhalmozódási környezetek határfelületei – a kőzefizikai tulajdonságok közvetítésével –, hogyan határozzák meg a tárolókon belüli áramlásokat, és így a tárolókon belül a CH térbeli eloszlását.

Felszín alatti vezető: Geiger János.

2. túra: A kőzeteken végzett CT mérések lehetőségei és eredményei

A kőzeteken végzett CT mérések különleges lehetőséget adnak a földtudományi kutatóknak. Kap egy nagyfelbontású három (vagy négy) dimenziós mérési eredményt egy élesen definiált paraméterrel, de ugyanakkor a mérés tárgya a kezében marad bántatlanul.

A kirándulás során megismerkedünk a jelenleg alkalmazott méréstechnológiákkal és beleugrunk egyes üledékes kőzetek belsejébe.

A virtuális kirándulás az üledékes kőzetek (homokkövek, aleurolitok, agyagmárgák, mészmárgák és agyagkövek) belső szöveti világába vezet. A 'megállóban' vizsgálható kőzetminták a Kaposvári Egyetem Diagnosztikai Intézetében a TOMOGEO Kft által kidolgozott mérési protokoll alapján Földes Tamás mérései.

A minták a törmelékes üledékes kőzetek néhány jellegzetes üledékszerkezeti jegyét mutatják be belülről. A CT által adott 3D mérési térben a leülepedési folyamatok „megfagyott” eredményei láthatók. Ebben a térben $0.1 \times 0.1 \times 3$ mm felbontásban láthatjuk vonszoló áramlások szemcseosztályozó hatását, megérthetjük a meder vertikális örvényeinek szerepét az üledék szövetének kialakításában.

Vezetők: Földes Tamás (TOMOGEO Kft) és Geiger János (SZTE).

3. túra: Kiruccanás a geometriai morфомetria világába

A geometriai morфомetria alaptétele az alak megfelelő definiálása. Mindenki számára világos, hogy két teljesen egyező alakzat (például négyzet) alakja nem változik, ha a térben egyik pontból a másikba helyezzük, elforgatjuk, felnagyítjuk. A geometriai térben elhelyezve alakzatainkat az elhelyezkedésre, elforgatásra és a méretre utaló jellemzők matematikai úton való eltávolításával tisztán az alakban rejlő különbségeket hordozó információt kapunk. Az egymásnak megfeleltethető pontokban levő helyzeti (alaki) különbségek mind matematikailag, mind vizuálisan jellemezhetők és értelmezhetők.

A szakmai 'séta' során az alakelemzés történeti vonatkozásait tekintjük át kezdve a Pitagorasz-féle aranymetszéstől a Fibonacci spirálon, a logaritmikus spirálon alapuló első modelleken át a körvonal és a mérőpont elemzésre épülő geometriai morфомetriáig. Továbbá kitérünk a CT és lézer scannerek alkalmazása révén egyre inkább elérhetővé váló 3D alakelemzés lehetőségeire és módszereire is.

Vezető: Gulyás Sándor (SZTE).

A túrák bővebb leírását a honlapon találják!

A kirándulásra megfelelő számú jelentkező esetén buszt bérelünk.

Indulás 8.30 óra, Budapest, Csalogány u. 12. Várható visszaérkezés: 18-19 óra.

A jelentkezés határideje: február 8!

A jelentkezéssel egy időben kérjük átutalni a részvételi díj összegét, amelyről számlát állítunk ki.

Részvételi díj (azok számára, akik az utazáshoz igénybe veszik a bérelt autóbust)

MFT tag diákoknak/nyugdíjasoknak: 1270.- Ft

Nem tag diákoknak/nyugdíjasoknak: 2540.- Ft

Dolgozóknak: 3810.- Ft

Február 25. (hétfő) 15.00 óra

BME K épület mf. 10. tárgyaló

MÉRNÖKGEOLOGIAI ÉS KÖRNYEZETFÖLDTANI SZAKOSZTÁLY

Vezetőségi ülés

BEHARANGOZÓ

Március 20. (szerda) 9.30 óra

MBFSZ Díszterem, 1143 Budapest, Stefánia út. 14., II. em.

A Magyarhoni Földtani Társulat 169. Rendes Közgyűlése

Március 29–30. (péntek–szombat)

Ráckeve

Ifjú Szakemberek Ankétja

www.isza.hu

Május 16–18. (csütörtök–szombat)

Pécs

GEOMATEMATIKAI ÉS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKOSZTÁLY

INVITATION

to the GeoMATES '19 International Congress on Geomathematics in Earth- & Environmental Sciences

The conference will be held from 16-18 May 2019 in Pécs, Hungary at the Pécs Regional Committee of the Hungarian Academy of Sciences (7624 Pécs, Jurisics M. str. 44.) and is preceded by a pre-conference workshop on 15 May 2019.

Planned sections/topics of the congress. Each section will begin with a keynote speech of a distinguished professor (full list to be announced):

- Analysis of monitoring time series
- Mathematical aspects of reservoir geology
- Assessment of geophysical datasets - interpretation & uncertainty
- Big data: challenges of earth science databases
- Climate modelling - extremities, past & future
- Data analysis in engineering geology
- Geoinformatics
- Conquering space - remote sensing
- Automation and industry 4.0 in geo-services
- Quantitative methods in palaeontology
- Agrarian- and environmental informatics, soil mapping

We expect the participation of professionals who deal with these topics and work in related fields, and who would like to present their domestic and international achievements in lectures and/or posters or just participate as audience.

The official language of the Congress is *English*.

The website of the event is www.geomates.eu, where all information regarding registration and abstract submission will be available from 01. December 2018.

Online registration and abstract submission is open from 2. January 2019.

Registration fees:	Early registration (by 10. March 2019)	In time registration (by 7 April 2019)	Late registration (by 5 May 2019)
Member of the HGS*	30,000 HUF / 95 EUR	35,000 HUF / 110 EUR	40,000 HUF / 125 EUR
Non HGS member	37,000 HUF / 115 EUR	42,000 HUF / 130 EUR	47,000 HUF / 145 EUR
Student HGS member	25,000 HUF / 80 EUR	30,000 HUF / 95 EUR	35,000 HUF / 110 EUR
Student non HGS member	29,000 HUF / 90 EUR	34,000 HUF / 105EUR	39,000 HUF / 120 EUR

*Hungarian Geological Society

Registration fees cover the attendance at the conference, publishing of the short abstracts in the electronic congress book (with an ISBN number), coffee breaks, lunches and an ice-breaker dinner.

Conference fees do not include accommodation, gala dinner on the second day (5,500 HUF).

Short Computer Course in Trend Analysis by Manfred Mudelsee

The statistical analysis of trends is a challenge because of non-normal distributions and persistence. The course lectures present bootstrap resampling as a powerful, robust, computing-intensive tool able to meet the challenge. Real-world climate data serve to illustrate the methods in computer tutorials. *Participants are welcome to bring a laptop and own data.*

Dr. Mudelsee has a diploma in physics, a doctoral degree in geology and did a postdoc in statistics.

<http://climate-risk-analysis.com/mudelsee/index.html>

<http://www.manfredmudelsee.com/index.htm>

<http://www.manfredmudelsee.com/book/>

Participation cost 95 EUR (including course book and pendrive (software), lunch and coffee breaks). Pre-registration and further details can be found on www.geomates.eu.

Proceedings and special issues

On the occasion of GeoMATES '19, special issues will be published in **International Journal on Geomathematics** (Editor-In-Chief: Willi Freeden) and **Central European Geology** (Editor-In-Chief: Attila Demény), covering topics of the conference. The calls are exclusively for GeoMATES '19 participants. Submissions to all journals will be open between 1 Aug 2019 - 31 Sep 2019.

Abstract submission deadlines

Submission of short abstract: by 7 April 2019.

Notification about short abstract acceptance: continuous, but latest by 19 April 2019.

Short abstract template and instructions on abstract submission are available on the website. For any queries, contact us at geomat.mft@gmail.com !

Registrations only become active if the registration fee arrives to the organizers account. It has to be wired/payed on the day of the registration. Payment of the registration fee is necessary but not sufficient for abstract acceptance. **IMPORTANT:** registration fees for authors with oral and poster presentations have to be paid by 7 April 2019.

We warmly welcome all colleagues!

Pécs-Budapest, 15. November 2018

Ferenc Fedor
Chairman

István Gábor Hatvani
Secretary

Május 30 – június 1. (csütörtök–szombat)

Döbrönte

ŐSLÉNYTANI- RÉTEGTANI SZAKOSZTÁLY

22. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés

A Társulat Őslénytani és Rétegtani Szakosztályának éves rendezvényét, a **22. Magyar Őslénytani Vándorgyűlést** 2019-ben a Bakony északi részén rendezzük meg. Minden őslénytan iránt érdeklődő kolléga részvételére számítunk! A folyamatban lévő pályázataink sikerének függvényében a hallgatók részvételét anyailag is szeretnénk támogatni.

Időpont: 2019. május 30. – június 1. (csütörtök –szombat)

Helyszín: Döbrönte, Hasik Panzió

A terepbejárás tervezett megállói: Herend, szarmata; Hárskút, jura, kréta; Ajka, kréta; Dáka, pannóniai; Pénzesgyőr, kréta, eocén.

Október 3–5. (csütörtök–szombat)

Balatonfüred

MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT, MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETE

GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI VÁNDORGYŰLÉS

az évfordulók fényében

*A Magyar Királyi/Állami Földtani Intézet jubileuma és az Eötvös Loránd emlékév
tiszteletére*

A VÁNDORGYŰLÉS CÉLJA

2019 különleges év a hazai földtudományok életében. 150 évvel ezelőtt alapították Magyarország első tudományos kutatóintézetét, a Magyar Királyi Földtani Intézetet, hazánk földtani kutatásainak fellegvárát, és éppen 100 éve vesztette el a világ tudományos elitje báró Eötvös Lorándot, a gyakorlati geofizika atyját. E kiemelkedő évfordulók emlékére a Magyarhoni Földtani Társulat és a Magyar Geofizikusok Egyesülete közös Vándorgyűlést szervez.

A magyar földtudományi szakma szerencsés, hogy ilyen gyökerekből táplálkozik.

Elődeink nyomdokaiban járva napjainkban is számos új, világszínvonalú elméleti és gyakorlati eredmény lát napvilágot. A plenáris előadások és a Vándorgyűlésen kiállító cégek, intézetek sora, szellemi termékeik, innovatív kutatási módszereik, műszereik mind-mind már a jövőt vetítik előre.

A VÁNDORGYŰLÉSRE FELKÉRT VÉDNÖKÖK

Áder János, köztársasági elnök

Bóka István, Balatonfüred polgármestere (BFT elnök)

Fancsik Tamás, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke

Puskás Zoltán, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának igazgatója

Gelencsér András, a Pannon Egyetem rektora

FELKÉRT PLENÁRIS ELŐADÁSOK:

Breznysnyánszky Károly: Emlékezzünk a 150 éve alapított Földtani Intézetre!

Magyar Balázs: A természettudományok hercege, a gyakorlati geofizika atyja: Eötvös Loránd

Budai Tamás: A Balaton-felvidék földtana

Tímár Gábor: Az "eötvösi" hagyományok tegnap, ma és lesznek-e holnap?

EMT előadó: Szénhidrogén kutatás Erdélyben Eötvös nyomán

Cserny Tibor: A Balaton kialakulása

Pósfai Mihály: A Balaton üledékeinek kutatása

† **Horváth Ferenc et al.:** Szeizmikus kutatások a Balaton környezetében

Kovács Attila: Karbonátos vízáradók hidraulikai viselkedése és osztályozása hazai példákon keresztül

Vörös Attila: Paleontológiai kutatások a Balaton-felvidéken

Korbély Barnabás: Bakony–Balaton UNESCO Geopark: jóval több, mint földtani csodaország

PROGRAM

Május 23. Plenáris előadások

Május 24. Szekció előadások

Május 25. Terepbejárás

Részletek a honlapon: http://foldtan.hu/hu/foldtudomanyi_vandorgyules_2019

EGYÉB PROGRAMOK

Február 14. (csütörtök)

**„Csalások, csúsztatások, csalafintaságok a tudományban” c. konferencia
2. rész – MTM Semsey-terem, 2019. február 14. csütörtök du.
(programterv)**

Rosivall László (Semmelweis Egyetem): „Semmelweis 200 – Aki dudás akar lenni, pokolra kell annak menni – A tudományban is?!”

Galács András (ELTE) Csalások és csalafintaságok a paleontológiában

Kapronczay Károly (Semmelweis Orvostörténeti Múzeum): Orsós Ferenc és Katyn...

Vásáry István (ELTE): 19-20 századi hamisítványok a székelyírás körében

Borhidi Attila (Pécsi Tudományegyetem): Tradicionalizmus vagy anakronizmus? Vélemény-uralom a növénytaxonómiában

Gyulai Ferenc (Szent István Egyetem): Kicsírázik-e a múmiabúza?

Papp Gábor (Magyar Természettudományi Múzeum): Nem mind arany, ami fénylik - hamisítások az ásványok tudományában és kereskedelmében

Zsoldos Endre (MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont): A nagy Hold-átverés

Május 9–12. (csütörtök–vasárnap)

Nagybánya

XXI. Nemzetközi Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia

Szervező: az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Bányászati, Kohászati és Földtani Szakosztálya

A konferencia programja:

május 9., csütörtök: – délután regisztráció, elszállásolás – a Victor Gorduza Ásványtani Múzeum

bemutatása és szakmai eszmecsere

május 10., péntek: – egész napos szakmai kirándulás

május 11., szombat: – délelőtt: – konferencia megnyitó

– plenáris előadások

– délután: – szekció-előadások

– poszterek megtekintése

május 12., vasárnap: – délelőtt érteleptani és bányászattörténeti gyalogos kirándulás Felsőbányán

– hazautazás

A konferencia tudományos bizottsága:

Márton István, Stockwork Geoconsulting Kft. - konferencia elnök

Wanek Ferenc, az EMT Földtani Szakosztályának elnöke

Silye Lóránd, BBTE, Biológia és Geológia Kar

Kovács Alpár, az EMT Földtani Szakosztályának titkára

Szabados Gábor, az OMBKE ügyvezető igazgatója

Varga Béla, Brassói Transilvania Egyetem

Kovács József, Petrozsényi Egyetem

Jelentkezési határidők:

Előadás/poszter bejelentése és anyagának beküldése: 2019. február 25.

A bejelentett előadás elfogadásának visszaigazolása vagy poszterre jelölése: 2019. március 4.

Jelentkezési határidő (előadás/poszter nélkül): 2019. március 20.

Emelt díjas jelentkezési határidő: 2019. március 30.

Földtani kirándulás útvonala:

Nagybánya – a kisbányai növényi kőütlelőhely – a Kakastaréjgerinc – a deszei ortodox fatemplom – Hosszúmező Árpád-kori református temploma – a szaploncai "Vidám temető" – Lajosvölgye vasbányászati emlékei – Avasfelsőfalu lignitbányászatának nyomai és falumúzeuma – Avasújváros környékének bányászata (ércek, bentonit és perlit) – Misztótfalusi Kis Miklós emlékháza Misztótfaluban – a Nagybánya melletti Veresvíz meddőhányói.

Bányászati, Kohászati kirándulás

Ezen kirándulás az OMBKE szervezésében történik, melyet a későbbiekben pontosítunk.

Bővebb információk, jelentkezéssel kapcsolatos űrlapok 2018. december 10-től a konferencia honlapján elérhetőek (<http://bkf.emt.ro>).

Kapcsolattartó: Pap Tünde, tunde@emt.ro.

Július 1–5.

Jussieu Campus, Univ. Pierre & Marie Curie, Párizs, Franciaország

Euroclay (International Conference on Clay Science and Technology) konferencia, 56. Clay Mineral Society (CMS) találkozó és 6. Mediterrán Agyagos Találkozó (Mediterranean Clay Meeting)

Az Európai Agyagásványtani Csoportok Szervezete (European Clay Groups Association, ECGA) 2019 júliusában Párizsban szervezi meg az Euroclay konferenciát, két szatellitkonferenciával, így a rendezvény bizonyosan 2019. legnagyobb agyagásványtani konferenciája lesz.

A konferencia általános tematikája (a pontos szekciólista március elején várható):

– kristálytan, ásványtan és modellezés

- környezeti és földtani folyamatok
  - nyersanyagok, energia, tárolás
  - funkcionális agyagásványok és archeológia
- További információk: <http://euroclay2019.sciencesconf.org>

H2020 PROJEKTJEINK LEGÚJABB HÍREI

H2020 projektjeink legújabb híreit a <http://foldtan.hu> oldalon olvashatják.

A CHPM2030 projekt képviselői 2018. október 4-én, Brüsszelben számoltak be az Európai Bizottság képviselőinek a 2017. július 1 - 2018. június 30. közötti időszakban, a projekt keretében végzett munkáról. Az eseményről bővebben itt olvashat:

<https://www.chpm2030.eu/2018/10/08/chpm2030-2nd-review-meeting/>

Az UX-1-es UNEXMIN robot első autonóm tesztje Idrija felhagyott higany bányájában sikeresen befejeződött

Az UNEXMIN projekt második terepi tesztjét sikerrel hajtotta végre az UNESCO világörökség részét képező Idrija (Szlovénia) higany bányájának elárasztott részében szeptember 10 és 21 között.

A kéthetes teszt alatt először kommunikáció kiépítését és a robot lejuttatását kellett megoldani -192 m-re a felszín alá. A merülések során az elárasztott Borba aknában jelentős kihívásokat kellett megoldani a csapatnak és a robotnak, ami főleg az igen szűk zárt térből, a számos változatos akadályból és rossz látási viszonyokból (pár 10 cm) eredt. A tesztek során az UX-1 robot teljesen feltérképezte a víz alatt bejárható részeket, így lejutott és felmérte a –IX szint bejáratát. Az első teljesen autonóm merülések is sikerrel végződtek.

A fejlesztés jelenleg Portóban (Portugália) folyik tovább, hogy felkészítsék a robotot a következő, még nagyobb kihívásokat jelentő Urgeirica (Portugália) bányába tervezett terepi tesztre.

A teljes hír (http://www.unexmin.eu/wp-content/uploads/2018/10/UNEXMIN_press_release_October2018.pdf?x22706) és további információk az UNEXMIN projektről itt (<http://www.unexmin.eu/>) olvashatók.

INFACT: Innovative, Non-invasive and Fully Acceptable Exploration Technologies

2017 november – 2020. október 30.

A Horizon2020 INFACT projekt fenntartható ásványkutató és kitermelési technológiák kifejlesztésével és tesztelésével foglalkozik, az érintett területen élő lakosság bevonásával és aktív részvételével. A projekt során három referenciahelyet jelöltek ki: Észak-Finnországban, Németországban, és Spanyolországban. 2018. év nyarán a finn és a német referencia-régiókban zajlottak adatgyűjtő repülések, amelyek során több fenntartható technológiai rendszert teszteltek: a Supracon JESSY Star-t a Full Tensor Magnetic Gradiometry technikát és a Geotech VTEM ET, amelyekkel az adott területről geológiai, és geofizikai adatokat gyűjtöttek.

Finnországban és Németországban a repülési kampányok mind technikai, mind társadalmi szempontból sikeresen zajlottak. Finnországban különös figyelmet fordítottak arra, hogy ne zavarják a madárfajok fészkelési időszakát a Natura 2000 védelem alá eső területen, Németországban pedig a helyieket meghívták a repülés bemutatójára, amelyen a regionális és helyi média is jelen volt. Az adatgyűjtő repülési tesztet Spanyolországban folytatják.

A projektről részletesen az INFACT honlapján tájékozódhatnak.

INFACT newsletter 2: <https://mailchi.mp/7239551bf77e/infact-project01-newsletter-554725?e=88cbc0cf88>

Magyarhoni Földtani Társulat Hírlevelét szerkesztette:

Krivánné Horváth Ágnes

A megjelentetni kívánt anyagokat kérjük e-mailen, word formátumban küldjék el az alábbi címre:

mft@mft.t-online.hu

A küldött anyagokat minden esetben visszaigazoljuk, az igazolás elmaradása esetén kérjük, szíveskedjék a kapcsolatot más módon is felvenni!

Magyarhoni Földtani Társulat

H-1015 Budapest, Csalogány u. 12. 1. em. 1.

H-1255 Budapest, Pf. 61.

Tel/Fax: 201-9129, Mobil: 06 20 4948 449

e-mail: mft@mft.t-online.hu

Félfogadás: hétfő, szerda 8.00–17.30, péntek 8.00–13.30, az ettől eltérő időpontú érkezést kérjük, előre jelezzék!